

Sygn. akt VI GC 1085/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas - Oliwkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2021 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. S. (S.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1) oddala powództwo;

2) zasądza od powoda T. S. na rzecz pozwanego (...)Spółki Akcyjnej w W. kwotę 287,00 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3) nakazuje pobrać od powoda kwotę 25,00 zł (dwadzieścia pięć złotych/100) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 1085/19

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2019 roku powód T. S. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w R. wystąpił przeciwko pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 1.162,35 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 22 maja 2017 roku (tym 1107,00 zł tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego i 55,35 zł tytułem zwrotu kosztów przechowania uszkodzonego pojazdu) i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podał, że będący własnością B. J. samochód marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...) został uszkodzony przez sprawcę, którego łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia (...) posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, iż wstąpił w prawa poszkodowanego na podstawie umowy cesji. Wskazał, że koszty najmu pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego wynosiły 2.214,00 zł brutto (18 dni x 123,00 zł brutto), a pozwany wypłacił jedynie 1.107,00 zł (15 dni x 73,80 zł brutto) a koszty związane z przechowaniem uszkodzonego pojazdu - 332,10 zł (18 dni x 18,45 zł brutto), z czego pozwany wypłacił jedynie 276,75 zł (15 dni x 18,45 zł brutto). (k. 2-3 verte)

Nakazem zapłaty z 28 stycznia 2019 roku uwzględniono powództwo całości. (k. 16)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucał, że stawka najmu została zawyżona, ponadto wskazywał, że proponował poszkodowanemu zobrazowanie najmu pojazdu zastępczego i poinformował o wysokości stawek najmu akceptowanych przez pozwanego. Kwestionował również okres najmu i przechowania uszkodzonego pojazdu jak również datę naliczania odsetek. (k. 22-25)

Sąd ustalił, co następuje:

W kolizji drogowej z 20 kwietnia 2017 roku uszkodzeniu uległ samochód marki P. (...) o nr rejestracyjnym (...) będący własnością B. J.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. **(dowód: akta szkody k. 28-81)**

Na skutek kolizji pojazd nie nadawał się do dalszej jazdy. Samochód został przewieziony lawetą na parking powoda. Poszkodowany skorzystał z oferty najmu pojazdu zastępczego złożonej mu przez powoda, który zapewnił, że samochód mu się należy i że nie będzie ponosił z tego tytułu żadnych kosztów oprócz kosztów zużytej benzyny. **(dowód: zeznania świadka B. J. k. 109 verte)**

W dniu 20 kwietnia 2017 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na okres 27 dni za 100,00 zł netto (123,00 zł brutto) dziennie. **(dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego k. 8)**

W dniu 20 kwietnia 2017 roku poszkodowany zawarł również z powodem umowę przelewu wierzytelności przysługującej mu wobec pozwanego z tytułu wszystkich roszczeń związanych ze szkodą z 20 kwietnia 2017 roku w pojeździe marki P. (...) o nr rejestracyjnym (...). Powód dokonał w imieniu poszkodowanego zgłoszenia szkody pozwanemu **(dowód: umowa cesji k. 11, zeznania świadka B. J. k. 109 verte)**

Poszkodowany nie zawierał z powodem umowy przechowania uszkodzonego pojazdu. Poszkodowany został poinformowany przez pozwanego, że naprawa pojazdu jest nieopłacalna w ciągu tygodnia od zgłoszenia szkody **(dowód: zeznania świadka B. J. k. 109 verte, akta szkody k. 28-81)**

Decyzją z 28 kwietnia 2017 roku pozwany przyznał poszkodowanemu odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej w kwocie 482,93 zł, a decyzją z 5 maja 2017 roku dodatkowo 127,07 zł. Wypłata odszkodowania nastąpiła do rak powoda. **(dowód :akta szkody k. 28-81)**

Poszkodowany nie kupował po szkodzie nowego samochodu, gdyż oprócz uszkodzonego pojazdu posiadał 5 letni samochód marki M. (...). Z samochodu tego z sporadycznie korzystała jego wnuczka do dojazdów na studia do R., zazwyczaj wnuczka była jednak zabierana do szkoły przez koleżankę, ponadto w trakcie wynajmu samochodu zastępczego przez poszkodowanego otrzymała od ojca własny samochód. Poszkodowany używał samochodu zastępczego poszkodowany używał jedynie do wyjazdu na zakupy do W., odległego od 2 km od S., gdzie mieszka z synową i dwiema wnuczkami. **(dowód: zeznania świadka B. J. k. 109 verte)**

W dniu 16 maja 2017 roku powód obciążył poszkodowanego fakturą VAT na kwotę 2.214,000 zł za najem przez okres 18 dni, przy przyjęciu stawki 100,00 zł netto (123,00 zł brutto) za dzień oraz fakturą VAT na kwotę 332,10 zł tytułem opłaty parkingowej za 18 dni, przy przyjęciu stawki 15,00 zł netto (18,45 zł brutto). **(dowód: faktura za najem pojazdu zastępczego k. 9, faktura za parkowanie k. 10)**

Decyzją z 29 maja 2017 roku pozwany przyznał powodowi kwotę 1.107,00 zł brutto tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, a tytułem kosztów związanych z przechowaniem uszkodzonego pojazdu kwotę 276,75 zł. Pozwany zweryfikował stawkę najmu do 73,80 zł brutto za dzień, tj. do kwoty jaką poniósłby, gdyby najem był organizowany przez pozwanego. Zweryfikował także okres najmu i okres parkowania pojazdu do 15 dni. Nie kwestionował przyjętej przez powoda stawki parkowania **(dowód: decyzja pozwanego k. 5)**

Mimo formalnego dopuszczenia jako dowodu sprawie ostatecznie podstawą ustalania stanu faktycznego nie stało się oświadczenie poszkodowanego z 20 kwietnia 2017 roku (k.57) z uwagi na jego sprzeczność z treścią zeznań poszkodowanego B. J.. W treści oświadczenia (opatrzonego podpisem poszkodowanego, ale wypełnionego przez inną osobę, co przyjęto na podstawie oczywistej odmienności charakterów pisma) wskazano, że samochód zastępczy jest mu konieczny do dojazdów do pracy. W oparciu o powyższe oświadczenie przedłożone przez powoda pozwany przyjął

celowość najmu pojazdu zastępczego. Tymczasem na rozprawie świadek zeznał, że nie pracuje, gdyż od 12 lat jest na emeryturze.

Z uwagi na ogólnikowość treści i sprzeczność z treścią zeznań poszkodowanego postawą ustaleń faktycznych odnośnie czasu najmu nie mogła być specyfikacja do okresu najmu (k.6). W dokumencie tym wskazano, że najem wynosił 18 dni, w tym 4 dni od dnia szkody do oględzin pojazdu, 11 dni na wydanie dokumentów (nie wskazano jakich) oraz 3 dni na podjęcie decyzji co zrobić z pojazdem (poszkodowany tymczasem wskazał, że o szkodzie całkowitej w pojeździe dowiedział się w ciągu tygodnia od dat zaistnienia szkody oraz, że nie zamierzał dokonywać zakupu nowego pojazdu gdyż miał inny, więc mógł niezwłocznie po uzyskaniu informacji o nieopłacalności naprawy zdecydować o losie wraku pojazdu, gdyż nie wpływało to na jego decyzję o zakupie lub nie nowego samochodu).

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność zasadnego okresu najmu i parkowania pojazdu oraz określenia zasadnej dziennej stawki najmu pojazdu zastępczego (k. 3), bowiem sprawa została w pełni wyjaśniona w oparciu o zgromadzone w sprawie materiały dowodowe. W świetle dokonanych ustaleń odnośnie niecelowości najmu pojazdu zastępczego oraz niewykazana zawarcia przez powoda z poszkodowanym umowy parkowania, jak również mając na uwadze okoliczność, że w sprawie zachodziła szkoda całkowita nie było potrzeby korzystania z wiadomości specjalnych w zakresie wymiaru czasu najmu i parkowania oraz wysokości rynkowej stawki najmu.

Sąd zważył, co następuje:

Powód wywodził swe roszczenie z umowy przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu wobec sprawcy szkody, ubezpieczonego u pozwanego w ramach umowy ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Stosownie do art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią *lex specialis* względem art. 822 § 1 k.c., a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c.

W myśl 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Jak wskazano w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Ubezpieczyciel ponosi - na podstawie art. 471 k.c. - odpowiedzialność za szkodę wskutek zwłoki w spełnieniu świadczenia ubezpieczeniowego”. Jednocześnie jednak w uzasadnieniu wskazano, iż „nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do odczuwalnego wzrostu składek ubezpieczeniowych”.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Samo zaś twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN I PKN 660/00 z 22.11.2001r., Wokanda 2002/7-8/44). Pamiętać również trzeba, że w związku ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę, na poszkodowanym ciąży także obowiązek działania zmierzającego do minimalizacji kosztów naprawienia poniesionego uszczerbku, co wynika z art. 354 § 2 k.c. oraz art. 826 § 1 k.c., a odpowiedzialność pozwanego nie jest nieograniczona.

Legitymacja procesowa powoda oraz stawka dobową przechowania pojazdu zastosowana przez powoda (15,00 zł netto) nie były kwestionowane przez pozwanego. Spór dotyczył uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego (wysokości stawki dziennej za najem pojazdu zastępczego oraz okresu najmu) oraz uzasadnionego okresu przechowania uszkodzonego pojazdu przez powoda. Powód podnosił, że czas najmu i parkowania był uzasadniony przez 18 dni, a powód określił ich wymiar na 15 dni.

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego sąd uznał, że najem pojazdu zastępczego był jednak w ogóle ekonomicznie nieuzasadniony oraz niecelowy. Pozwany okoliczności tych co prawda nie podnosił, przy czym sąd ustalił, że przyjmując celowość najmu pozwany opierał się jedynie na pisemnym oświadczeniu poszkodowanego, które okazało się niezgodne z prawdą. Przesłuchiwany w toku postępowania sądowego poszkodowany zeznał bowiem, że nie pracuje, gdyż od 12 lat jest na emeryturze, natomiast w oświadczeniu wskazano, że samochód zastępczy jest potrzebny poszkodowanemu do dojazdów do pracy. Pozwany nie był również poinformowany o tym, że oprócz uszkodzonego pojazdu P. (...) (rocznik 1998) poszkodowany jest właścicielem innego pojazdu - 5 letniego M. (...), który pozostaje do jego dyspozycji. W konsekwencji mimo niemożności użytkowania uszkodzonego samochodu poszkodowany mógł korzystać z drugiego pojazdu, którego był właścicielem. Oceny tego faktu nie zmieniała okoliczność, że poszkodowany sporadycznie udostępniał drugi z posiadanych samochodów swojej wnuczce (która jednak mogła korzystać z możliwości dojazdu na uczelnię z koleżanką, a ponadto miała również do dyspozycji pojazd udostępniony jej przez ojca). W stosunku do wnuczki na poszkodowanym nie ciążył obowiązek alimentacyjny (art. 128 k.r.o. w zw. z art. 132 k.r.o.), w związku z czym w pierwszej kolejności poszkodowany obowiązany był do minimalizacji szkody powstałej na skutek zdarzenia z 20 kwietnia 2017 roku poprzez użytkowanie innego samochodu stanowiącego jego własność. Wygenerowanie kosztów związanych z wynajmem pojazdu zastępczego spowodowało bezpodstawne zwiększenie zakresu szkody, za co pozwany nie powinien ponosić odpowiedzialności.

Niezależnie od tego wydatki na najem w wysokości 123,00 zł brutto dziennie były w ocenie sądu również ekonomicznie nieuzasadnione mając na uwadze, że poszkodowany pojazdem poruszał się sporadycznie (zakupy) i w ramach

realizacji obowiązku minimalizacji szkody mógł skorzystać z taksówki lub pomocy rodziny, z którą mieszkał. Na marginesie wskazać należy, że jeżeli chodzi o czas najmu, to powód nie przedstawił dowodów na potwierdzenie jaki dystans uszkodzony przejechał w czasie gdy wynajmował pojazd od powód, nie wskazał również w jakim okresie 18 dniowy najem i przechowanie pojazdu miały miejsce. Powód nie podał również dlaczego najem i przechowywanie miały trwać 18 dni, skoro – jak podał uszkodzony – już po tygodniu wiedział, że naprawa uszkodzonego 18 - letniego samochodu jest ekonomicznie nieopłacalna. Okres ten nie był uzasadniony koniecznością nabycia innego pojazdu, bo – jak zeznał uszkodzony – z uwagi na to, że był właścicielem drugiego samochodu, to nie przewidywał dokonywania takiego zakupu. Powód nie wykazał też zasadności przetrzymywania pojazdu na parkingu przez aż 18 dni skoro wiadomym było, że samochód nie będzie podlegał naprawie, w szczególności nie podał przyczyn które uniemożliwiałyby wcześniejsze zagospodarowanie pozostałości pojazdu. Niezależnie od tego powód nie przedstawił umowy dotyczącej przechowywania uszkodzonego pojazdu i jej warunków, a uszkodzony zaprzeczył był taką umowę zawierał czy też był informowany o odpłatnym przechowaniu samochodu przez powoda.

Mając na uwadze powyższe powództwo należało oddalić w całości.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda, który jako strona przegrywająca sprawę obowiązany był zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Na koszty te w łącznej kwocie 287,00 zł złożyły się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270,00 zł (obliczone zgodnie z § 2 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1804 w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

sędzia Justyna Wyrwas - Oliwkiewicz